

Bet. v. Lovf. om Sparekasser.

undertafte sig Loven eller beholde deres nuværende Stilling mod at opgive de legale Begunstigelser, der ere hjemlede Sparekasser. Det antages dog herved at være Forudsætningen, at disse Begunstigelser spille en saa stor Rolle, at der praktisk ikke vil være Sparekasser, som vælge at blive udenfor Loven. Da dette imidlertid ikke er uomtvistet, og da Udvalget anser det for rigtig, at samtlige Sparekasser ere den samme Lovgivning undergivne, har man foreskrevet, at formulere Lovens Forskrifter som ubetingede og almindelige Bud, hvilket formentlig vil findes saa meget mere naturligt efter den Begrænsning, Udvalget har foreslaaet i Lovens Indhold. Hermed bortfalder ogsaa Indenrigsministerens Stadfæstelse af Vedtægterne, ligesom Tilbagekaldelsen af denne Stadfæstelse ophører at være det Tvangs- eller Straffemiddel, hvorved Sparekasserne holdes til at følge Loven og Vedtægterne. I Almindelighed maa Tvangsmulter antages at være det naturlige Middel til at sikre Lovens Opfyldelse. Med Hensyn til den i Slutningen af Forslagets § 3 paabudte Indberetning om Kassens Underbalance, hvor dette Middel ikke kan finde Anvendelse, er Udvalget enigt med Forslaget i, at det paagældende Bud maa sikres ved passende Straffebestemmelser. Men, afset herfra, antager Udvalget, at den almindelige Straffelovgivning vil slaa til ogsaa overfor Sparekassernes Bestillingsmænd. Det er dog ikke anset for overflødigt udtrykkelig at udvide det i Tilfælde af Fallit foretagne Ansvar for uordentlig Bogføring og Regnskabsvoesen til at gjælde ogsaa for Bestyrere af Sparekasser.

Med Hensyn til Lovens Omfang vil en Grændsebestemmelse overfor Bankens virksomhed undværes. At drage denne Grændse er imidlertid ikke let efter det Omfang, hvori Bank- og Sparekasservirksomhed naalig i den senere Tid ere blevne blandede mellem hinanden. Udvalgets Flertal erkjender med Lovforslaget, at denne Sammenblanding er lidet ønskelig. Der er i Virkeligheden intet Slægtskab mellem de to Arter af Virksomhed. Den Bestraelse for at forbinde den størst mulige Sikkerhed med et moderat og stabilt Udbytte, som er Sparekassernes Opgave, har ingen Lighed med den Kamp for at naae den størst mulige Gevinst, hvori Bankerne vove deres Midler. Medens Flertallet nu ikke skjønner, at der er nogen Betænkelighed ved for Fremtiden at unddrage de nævnte Blandingsinstitutter Retten til at drive deres Forretning under Navn af Sparekasser og derved paa de Sparekasserne forbeholde de Begunstigelser, hvilket formenes at ville blive en væsentlig Hindring for slige Institutters fremtidige Oprettelse, har man derimod ikke turdet gaa saa vidt som til at gjøre den samme Regel anvendelig paa de alt bestaaende Institutter af denne Art. For disses Vedkommende mener man at maatte blive staaende ved Forslagets Bestemmelse om, at de i deres fremtidige Virksomhed ville være nærværende Lov

undertafte; men medens Flertallet i denne Henseende vel antager, at der maa indrømmes Indenrigsministeren en vis Bemyndigelse til at lempe Lovens Anvendelse naalig i Overgangstiden, vil det paa den anden Side findes naturligt, at Adgangen til fortsat Sparekasservirksomhed for disse Institutter knyttes til den Betingelse, at Sikkerheden for Sparerne ikke synker ned under det Maal, som for Dieblisset følger af Institutters Indretning. Imod denne hele Betragtning har man vel indvænt, at medens man dergjennem mulig skabte en vis Bænkelse for fremtidige Banker, at udøve Sparekasservirksomhed, naaede man dog ikke ad denne Vej at forberede den tilsigtede Adskillelse, saalænge det stod baade nuværende og fremtidige Sparekasser aabent at drive Bankvirksomhed uden nogen Begrænsning. Men her til er at bemærke, at det overhovedet ikke lader sig gjøre at skjelne mellem Banker og Sparekasser paa den Maade, at man opregner en Række Transaktioner, som skulde være Bankforretninger og en tilsvarende Række, som skulde være Sparekasseforretninger. Forskjellen ligger ikke i Forretningernes Art, men i deres Maade og Formaal. Og i den Henseende har Udvalget ikke været i Tvivl om, at det, der udgjør den karakteristiske Forskel mellem de to Arter af Institutter, maa søges der, at Bankerne ere anlagte paa at udbytte Konjunkturerne til den størst mulige Gevinst for Bankens Eiere, hvad enten dette er bestemte Personer eller anonyme Selskaber, medens Sparekasserne derimod give deres Interessenter et af Konjunkturerne uafhængigt fast og ensartet og derfor baade mere moderat og mere sikkert Udbytte. Denne Forskel har hidtil efter Erfaringens Vidnesbyrd stadfæstet sig i hele Bestaaenheden af de to Slags Institutters Virksomhed. Om dette vil holde i al Fremtid er et andet Spørgsmaal, som Udvalget ikke paatager sig at garantere. I de senere Aars Sparekasservirksomhed har der i saa Henseende paa adskillige Punkter vist sig en Tendens, som ikke er uden Betænkelighed. Men saalænge disse kun forekommer som Undtagelse, er man ikke besejret til derpaa at bygge en almindelig Lovgivning. Dertil kommer, at Sparekasserne i deres nuværende Omfang ere en forholdsvis ung Institution, som neppe har været Gjenstand for en Opmærksomhed, den har Krav paa. I den foreliggende Lov vil Administrationen have et Middel til nøie at følge Udviklingen, som sætter dem istand til, hvis det skulde anses nødvendigt til et andet Tidspunkt at paatalde Lovgivningsmagtens Medvirkning, at møde med et sikrere og mere omfattende Materiale og en paalideligere Erfaring.

Seller ikke er det saa, at den foreliggende Lov i Flertallets Affattelse ingen Udnyt har til at øve Indflydelse paa Sparekassernes Virksomhed. Aldeles afset fra, at Udvalget har ment at burde henville den egentlige Begjærlighedsforretning som en Sparekassernes uvedkommende Art af Forret-